

ÅRSPLAN 2024

Plukking av stillehavsøsters, Ørekroken, Hvaler. Foto: Aina Elmer

Vedtatt 3.4.2024

Rammer for arbeidet

Forskrift om rammer for vannforvaltning, fastsatt 15.12.2006 (vannforskriften) iverksetter EUs rammedirektiv for vann i Norge. Hovedformålet med direktivet er å beskytte, og om nødvendig forbedre, miljøtilstanden i alt ferskvann, brakkvann, kystnært vann og grunnvann. Direktivet har som mål at det skal oppnås god vannkvalitet i alle vannforekomster. Vannforskriften sier at alle vannforekomster i Norge minimum skal ha god økologisk og kjemisk tilstand.

Mer om organisering, oppgaver og finansiering er beskrevet i vannområdets eget mandat.

Målsetning og aktiviteter

Hovedmål

Hovedmålet med arbeidet er å sikre god vannkvalitet i alle vannforekomster i vannområdet sett i forhold til vannforekomstens naturtilstand. I tillegg til å beskytte og om nødvendig forbedre vannkvaliteten vil det innenfor rammene av hovedmålet arbeides for bærekraftig bosetting, næring og ressursbruk i hele vannområdet. Målet skal nås gjennom helhetlig forvaltning og lokal forankring.

Aktiviteter og arbeidsplan for 2024

Overordnede aktiviteter på tvers av faggrupper/ nettverk

Regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram

- Oppstart rullering av regionale vannforvaltningsplaner (planperiode 2028-2033)
- Oppfølging av tiltak fastsatt i vedtatt plan

Kommunikasjon og kunnskapsoppbygning i vannområdenettverket

- Åpne for nye fagnettverk og ad hoc- arbeidsgrupper der det er relevant
- Fortsatt tett samarbeid i «Vannteam Øst» og i vannregionen for øvrig

Prosjekter

- Se eget avsnitt

Aktiviteter i styringsgruppe og faggrupper

Vannområde- utvalget (VOU)

- Fastsette årsplan og budsjett, godkjenne årsrapport fra fjoråret
- Informere kommunestyre/ politiske utvalg i medlemskommunene om vannforvaltningsarbeidet og lokalt ansvar
- Kommunale VA- investeringer- økonomi og kommunikasjon
- VOU skal oppdateres om sentrale vannforvaltningssaker som berører kommunene.
- Lokalpolitisk verksted 1. februar 2024 for alle politikere i vannområdet
- Være representert i Vannregionutvalget og rapportere tilbake til VOU

Faggruppe Landbruk

- Nitrogenavrenning- webinar for bønder- oppfølging av nitrogensamling desember 2023
- Gjødselvareforskriften- høring
- Avrenning fra fjørfebesetninger
- Restaurering av jordbruksvassdrag
- Tiltaksplan for Ertevannet, Rakkestad

Faggruppe Avløp

- Spredt avløp
- Effektiv rapportering
- Oppfølging og tilsyn av mini-RA
- Oljeutskillere
- Kommunalt avløp og renseanlegg
- Kommunal planlegging og fremtidige krav til kommunalt avløp
- Dialog med Avløp Norge om relevante saker som berører kommunene
- Båtseptik- forskrift og kartlegging av tømmestasjoner

Faggruppe Vannkvalitet og vassdragsbruk

- Fastsette overvåkingsprogram
- Biologiske parametre
- Miljøgifter: Sedimenter i Rakkestadelva, bacheloroppgave HiØ
- Årsrapport for foregående år utarbeides av Driftsassistansen
- Båtseptik- forskrift og kartlegging tømmestasjoner
- Plukking av stillehavsøsters
- Restaurering av vassdrag
- Kartlegging av edelkreps
- Vannkvalitet og samferdsel
- Brukerinteresser og medvirkning
 - Brukerinteresseforum fast i vannkvalitetsmøtene
 - Søknadsmidler til barn og unge lyses ut årlig

Informasjons- og kommunikasjons- arbeid

- Nettsider oppdateres med relevante hendelser samt planer, rapporter og øvrig informasjon som produseres i vannområdet
- Facebook
- Profilere vannområdet utad
 - Bruk av lokal/ regionalmedia ved aktuelle saker eller hendelser
 - Fast kontakt i NRK Østfold

Prosjekter det er søkt om:

Prosjekt	Søknadssum	Søknadsinstans	Kommentar	Faggruppe
Kartlegging av edelkreps	100 000,-	Statsforvalteren		Vannkvalitet

Pågående prosjekter:

Prosjekt	Sum	Søknadsinstans	Kommentar	Faggruppe
Treplanting langs vassdrag	800 000,-*	Miljødirektoratet Viken fylkeskommune Statsforvalteren	Vannteam Øst	Landbruk, Vannkvalitet
Utredning av tømmestasjoner for båtseptik	200 000,-	Viken fylkeskommune	Glomma sør, Haldenvassdraget og Morsa	Vannkvalitet
Restaurering av sjøørretbekker	50 000,-	Miljødirektoratet	Samarbeid med NJFF-Ø, Morsa og Haldenvassdraget	Vannkvalitet
Tiltaksplan for Ertevannet	200 000,-	Statsforvalteren i Oslo og Viken		Landbruk
Plukking av stillehavsøsters	75 000,-	Viken fylkeskommune		Vannkvalitet
Kommunikasjonsprosjekt avløp	50 000,-	Østfold fylkeskommune**	Vannteam Øst	VOU + avløp

*Midlene er tildelt over flere år.

** Eldre kommunikasjonsmidler + mulig bidrag fra fylkeskommunen

Bidrag/ medvirkning i andre prosjekter:

- Water management in agriculture (eies av Nibio)
- Effektive rapporteringsløsninger for spredt avløp (SINTEF)
- Red Skin Disease hos laks (Haldenvassdraget koordinerer innledningsvis)

Budsjett

Inntekter:	Budsjett 2024
Kommunal andel	1 080 000
Østfold fylkeskommune	300 000
Statlige midler	230 000
Sum	1 610 000
Utgifter:	
Lønn, pensjon, arb.giveravgift og forsikringer	1 440 000
Telefoni, lisenser, utstyr, annet	20 000
Drift nettsider	30 000
Reiser	40 000
Møter og bevertning- fag og VOU	40 000
Konsulentarbeid/ utredninger/ bistand	70 000
Studieturer faggrupper	30 000
Seminarer/ webinarer (egne)	50 000
Kurs	20 000
Søknadsmidler "Barn og unge"	50 000
Sum	1 790 000
Resultat	-180 000
Overføres/ disponeres fond	180 000
Overvåking	
Inntekter	
Overvåkingsmidler fra Statsforvalteren	545 000
Sum	545 000
Utgifter	
Overvåking elver og bekker	550 000
Overvåking innsjøer	670 000
Overvåking kyst	65 000
Overvåking miljøgifter	80 000
Feltarbeid	80 000
Sum	1 445 000
Resultat	-900 000
Overføres/ disponeres fond	900 000

Kommentarer:

Drift:

Kommunal andel er beregnet ut fra vedtatt finansieringsmodell og inntekter basert på dette. I vannområdets mandat er det vedtatt at kommunal andel kan konsumprisjusteres. Så lenge drift har gått i 0 eller med overskudd, som har vært tilfelle flere ganger de senere årene, og det har vært midler på fond, har ikke beløpet vært konsumprisjustert hittil.

Fylkeskommunale midler er budsjettert ut fra innspill fra Østfold fylkeskommune. Statlige midler er budsjettert iht. fordelingsnøkkel fastsatt i 2021.

Utgiftspostene er justert ut fra regnskapstall for 2023. Administrative kostnader økte en del i 2023 og er også forventet økt i 2024.

Driftsbudsjettet er estimert til å gå med kr. 180 000 i underskudd. Det er et mål at driftsbudsjettet bør gå i 0 for å være bærekraftig på sikt. Fondsmidler skal dekke underskudd av overvåking (se nedenfor). Det foreslås derfor at det i 2024 varsles eierkommunene om at den kommunale andelen konsumprisjusteres i 2025, for første gang siden mandat og økonomisk fordelingsnøkkel ble vedtatt i 2020. Estimert økning i kommunenes andel er som følger:

Indre Østfold kommune øker fra 300 000 – 350 000 kr. årlig

Rakkestad, Sarpsborg og Fredrikstad øker fra 180 000- 210 000 kr. årlig

Skiptvet og Hvaler øker fra 90 000- 105 000 kr. årlig

Halden og Råde øker fra 30 000- 35 000 kr. årlig

Det vil sendes ut et brev til samtlige eierkommuner før sommeren 2024 med varsel om konsumprisjustering fra 2025, slik at kommunene kan ta høyde for dette i budsjettarbeidet for 2025.

Underskuddet i 2024 vil dekkes av fond, og budsjettet vil balanseres fra 2025 med indeksregulerte eierinnskudd.

Overvåking:

Det budsjetteres med tildeling fra Statsforvalteren lik den vi har mottatt de foregående år (545 000.-).

Det er økte kostnader til overvåking som følge av nye rammeavtaler. Det planlegges å overvåke 17 bekkestasjoner og 6 innsjøstasjoner. Vannområdet betaler for en overvåkingsstasjon i Skjebergkilen i regi av Fagrådet for Ytre Oslofjord. Det er lagt inn analysekostnader for miljøgifter til sedimentundersøkelser i Rakkestadelva. Det beregnes et underskudd på kr. 900 000. Dette er betydelig i forhold til tidligere års budsjetter, men det kan også hende at underskuddet blir mindre da det fra i år er samme konsulent som skal gjøre både felt- og analysearbeid og at dette kan effektivisere prosessene. Det blir lettere å sette neste års overvåkingsbudsjett når vi har gjort oss erfaringer med årets sesong, og vi kan gjøre nødvendige justeringer i omfang.

Driftsfondets utgående balanse pr. 31.12.2023 er på kr. 2 230 586,-. Underskudd i overvåkingsbudsjett dekkes av fondet, da det i tidligere år har vært brukt mindre midler på overvåking. Overvåkingsbudsjettet for vannområdet er på nivå med andre vannområder det er naturlig å sammenlikne seg med.

Overvåking

Det foreslås å overvåke følgende stasjoner i 2024:

Bekker/ elver:

Vannforekomstnavn	Kommune	Sist tatt
Moumbekken	Fredrikstad	2021
Slevikbekken	Fredrikstad	2021
Bossumbekken	Fredrikstad	2021
Ringstadbekken	Fredrikstad	2011
Kjennvikbekken	Hvaler	2021
Bølju, Holmbekken, Bølibekken, Bergbekken	Indre Østfold	2021
Fuskbekken - Moenbekken	Indre Østfold	2021
Smalelva	Indre Østfold	2021
Skarnesbekken	Indre Østfold	2021
Visterbekken	Indre Østfold	2023
Levernesbekken	Rakkestad	2021
Øvre deler av Rakkestadelva	Rakkestad	2021
Øbybekken	Sarpsborg	2021
Guslundbekken	Sarpsborg	2021
Ingedalsbekken	Sarpsborg	2021
Åkentobekken/ Dalebekken - Vidnesåa	Sarpsborg	2021
	Skiptvet	2021

Visterbekken tas på nytt da resultatene i 2023 ga en del usikkerheter det er behov for å følge opp.

Innsjøer:

Navn	Kommune	Sist overvåket
Tunevannet	Sarpsborg	2023
Isesjø	Sarpsborg	2023
Lyseren	Indre Østfold	2023
Lundebyvann	Indre Østfold	2023
Ertevannet	Rakkestad	2023
Skinnerflo	Råde/ Fredrikstad	2021

I tillegg vil kyststasjonen SKJ-1 Skjebergkilen finansieres av vannområdet og overvåkes gjennom Fagrådet for Ytre Oslofjord.

Vannområdet har engasjert bachelor- studenter ved Høgskolen i Østfold til å gjøre sedimentundersøkelser (miljøgifter) i Rakkestadelva som oppfølging av fiskeundersøkelser gjort i 2022. Vannområdet bekoster analysekostnader i arbeidet.

Møteplan 2024

Vannområdeutvalget

Dato	Tema
3. april	Godkjenne Årsplan 2024 og Årsrapport 2023. Informasjon om vannområdearbeidet Overvannsveileder Kommunale avløpsinvesteringer
Medio august	Tilslutning til dokumentet «Hovedutfordringer» ifm. oppstart rullering vannforvaltningsplaner (Teams)
20. november	Oppfølging – økonomiske rammevilkår og kommunikasjonsstrategi for kommunale avløpsinvesteringer Øvrige tema avklares nærmere

Faggruppe vannkvalitet og vassdragsbruk

Dato	Tema
April/ mai	Overvåkingsresultater 2023 Fastsette overvåkingsprogram 2024 Oppstart rullering av regionale vannforvaltningsplaner Kartlegging av tømmestasjoner for båtseptik Brukerinteresseforum
5. november	Rullering av regionale vannforvaltningsplaner Øvrige tema fastsettes nærmere

Faggruppe landbruk

Dato	Tema
30. april	Høring av ny gjødselvereforskrift- felles møte med Morsa
15. oktober	Avrenning fjørfebesetninger Prosjekter Øvrige tema avklares nærmere

Faggruppe avløp

Dato	Tema
17. april	Felles fagmøte – Vannteam øst Spredt avløp: <ul style="list-style-type: none">- Surrogatparametere- Effektiv rapportering- ...
29. oktober	Kommunalt avløp Øvrige tema fastsettes nærmere